

STANOWISKO
KONWENTU MARSZAŁKÓW WOJEWÓDZTW RP
z dnia 24 stycznia 2011 roku
w sprawie wzrostu kosztów funkcjonowania zakładów opieki zdrowotnej
w związku z nowelizacją ustawy o podatku od towarów i usług

Od stycznia 2011 roku, w wyniku nowelizacji ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. 2004 r., Nr 54 poz. 535, ze zm.) dokonanej ustawą z dnia 29 października 2010 roku o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług (Dz. U. Nr 226, poz. 1476), poważnym zmianom uległy przepisy określające stawkę podstawową oraz zasady zwolnienia od podatku VAT.

Dotychczas duża część usług świadczonych przez firmy zewnętrzne wykonywanych na rzecz zakładów opieki zdrowotnej była zwolniona od podatku VAT na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatku od towarów i usług w związku z treścią pkt 9 załącznika nr 4 do ustawy, jako usługi w zakresie ochrony zdrowia i opieki społecznej, z wyłączeniem usług weterynaryjnych (PKWiU 85.2) np. usługi pomocowe przy pacjencie czy usługi transportu wewnętrznego. Uchyleniu powyższego przepisu towarzyszyło wprowadzenie w art. 43 ust. 1 ww. ustawy punktu 18, na mocy którego zwalnia się od podatku usługi w zakresie opieki medycznej, służące profilaktyce, zachowaniu, ratowaniu, przywracaniu i poprawie zdrowia, oraz dostawę towarów i świadczenie usług ściśle z tymi usługami związane, wykonywane przez zakłady opieki zdrowotnej. Zakłady opieki zdrowotnej interpretują niniejszy przepis jako tożsamy z zasadami zwolnienia usług z zakresu ochrony zdrowia obowiązującymi przed 1 stycznia 2011 roku tzn., że zwolnione z podatku VAT są usługi w zakresie opieki medycznej, służące profilaktyce, zachowaniu, ratowaniu, przywracaniu i poprawie zdrowia, w tym również ww. usługi pomocowe przy pacjencie i usługi transportu wewnętrznego bez względu na to czy ich wykonawca jest zakładem opieki zdrowotnej czy też podmiot o innym charakterze prawnym.

Powstaje wątpliwość jak będą interpretowały niniejszy przepis poszczególne urzędy skarbowe. Jeżeli w ich ocenie zwolnione od podatku będą tylko usługi świadczone przez zakłady opieki zdrowotnej, spowoduje to dramatyczny wzrost kosztów funkcjonowania zakładów opieki zdrowotnej, które korzystają z usług wielu firm. Takie podejście będzie oznaczało w praktyce zmianę opodatkowania usług z kategorii „zwolniony” do stawki VAT w wysokości 23%.

Istniejące orzecznictwo sądów wskazuje, że podatek VAT, jako podatek pośredni, powinien być neutralny dla wykonawcy, a jego zmiany w trakcie realizacji umowy obciążają klienta końcowego, czyli w tym wypadku zakłady opieki zdrowotnej, co znajduje potwierdzenie w opinii Departamentu Prawnego Urzędu Zamówień Publicznych. Ponadto, w wielu zawartych umowach zapisy jednoznacznie wskazują, że wykonawcy w razie wzrostu stawki VAT przysługuje automatycznie prawo naliczenia VAT w nowej wysokości.

Budżety zakładów opieki zdrowotnej świadczących usługi w ramach powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego (spoz-y oraz nzozy utworzone przez spółki samorządowe) nie są przygotowane na tak wyraźny wzrost kosztów zakupu usług obcych. Potencjalny, gwałtowny wzrost kosztów funkcjonowania zakładów z tego tytułu nie znajduje pokrycia w kwotach zaproponowanych zakładom przez Narodowy Fundusz Zdrowia na 2011 rok.

Konwent Marszałków Województw RP apeluje do Ministra Finansów o jednoznaczną interpretację przepisów wynikających z nowelizacji ustawy o podatku od towarów i usług:

Czy nabywane przez zakłady opieki zdrowotnej od wykonawców usługi w zakresie ochrony zdrowia i opieki społecznej, z wyłączeniem usług weterynaryjnych (PKWiU 85.2) służące profilaktyce, zachowaniu i poprawie zdrowia – jak np. czynności wykonywane przez sanitariuszy, pomoc pod nadzorem personelu medycznego przy pacjencie, itp. są objęte zwolnieniem, o którym mowa w art. 43 ust. 1 pkt 18 ustawy o „VAT”, niezależnie od tego czy są wykonywane przez zakład opieki zdrowotnej, czy też przez podmiot nie będący zakładem opieki zdrowotnej ?

Możliwie najszybsze wyjaśnienie wątpliwości w powyższej kwestii jest niezbędne dla prawidłowego funkcjonowania zakładów opieki zdrowotnej, których znaczną część prowadzą samorządy województw.

Konwent Marszałków Województw RP stoi na stanowisku, że czynności te bez względu czy wykonywane są przez zakład opieki zdrowotnej czy też podmiot działający w innej formie prawnej funkcjonalnie mieszczą się w ramach usług, o których mowa w art. 43 ust. 1 pkt 8 wyżej przywołanej ustawy i zasadne jest przyjęcie, iż podlegają zwolnieniu z podatku VAT jednocześnie prosząc Ministra Zdrowia o wsparcie w powyższej kwestii.

W przypadku interpretacji Ministra Finansów wykluczającej zwolnienie od podatku VAT usług w zakresie opieki medycznej, służących profilaktyce, zachowaniu, ratowaniu, przywracaniu i poprawie zdrowia, oraz dostawy towarów i świadczenie usług ściśle z tymi usługami związane (np. czynności wykonywane przez sanitariuszy, pomoc pod nadzorem personelu medycznego przy pacjencie), przez podmioty inne niż zakłady opieki zdrowotnej, Konwent Marszałków Województw RP apeluje o:

wprowadzenie przez Radę Ministrów rozwiązania, które zwolni od podatku usługi w zakresie ochrony zdrowia i opieki społecznej, z wyłączeniem usług weterynaryjnych (PKWiU 85.2), świadczone w ramach umów zawartych na podstawie postępowań w sprawie zamówień publicznych w których termin składania ofert upływał przed wejściem w życie nowelizacji z dnia 29 października 2010 roku. Zwolnienie powinno obowiązywać do momentu wygaśnięcia ww. umów, jednak nie dłużej niż do 31 grudnia 2014 roku.

Wprowadzenie przepisu przejściowego nie rozwiązuje problemu podwyższenia kosztów dla dostaw zawieranych pod rządami znowelizowanej ustawy o podatku od towarów i usług, dlatego w pierwszym rządzie zakłady opieki zdrowotnej zakupujące usługi liczą na potwierdzenie dalszego istnienia opisanego powyżej zwolnienia, jako najbardziej logicznego i racjonalnego rozwiązania.

Związek Pracodawców Szpitali Samorządu Województwa Mazowieckiego wystąpił pismem z 9 grudnia 2010 roku do Minister Zdrowia z prośbą o pomoc ww. wyjaśnieniu wątpliwości związanych z nowymi zasadami opodatkowania. W momencie przygotowywania stanowiska (11 stycznia 2011 roku) Związek nie otrzymał odpowiedzi w powyższej sprawie.

**Przewodniczący Konwentu
Marszałków Województw RP**

Adam Struzik

